

॥ १९ ॥ दशयोजनेति ॥ इदंचलंकारूपं महद्गुर्गातर्वतिरावणवासस्थानभूतांतर्दुर्गपरं शतयोजनविस्तीर्णात्रिंशद्योजनमायतेति अत्रैवान्यस्थले उक्तेः ॥ कांचनेन राजतेन शाले
न प्राकारेण ॥ २० ॥ प्रासादभूषितत्वे उपमानं घनैरित्यादि ॥ मध्यमं वैष्णवंपदं आकाशमित्यर्थः ॥ २१ ॥ तत्र रावणगृहं प्रासादविशेषेण लक्ष्यत इत्याह ॥ यस्यामिति ॥ स्तंभ
सहस्रेण निर्मित इति शेषः ॥ २२ ॥ स एष पुरभूषणं प्रासादो राक्षसैर्द्रस्य चैत्य आलयः चैत्यमायतनं तुल्ये ॥ पुंस्त्वमार्थं ॥ समयेण रक्षसां शतेन समग्रसन्नाहवता अनेकेनेत्यर्थः

मनसापिदुरारोहं किंपुनः कर्मणा जनैः ॥ निविष्टा तस्य शिखरे लंकारावणपालिता ॥ १९ ॥ दशयोजनविस्तीर्णा विंशद्योजनमायता ॥

सापुरीगोपुरैरुच्चैः पांडुरांबुदसंन्निभैः ॥ कांचनेन च शालेन राजतेन च शोभते ॥ २० ॥ प्रासादैश्च विमानैश्च लंका परमभूषिता ॥ घनैरिवा

तपापाये मध्यमं वैष्णवंपदं ॥ २१ ॥ यस्यां स्तंभसहस्रेण प्रासादः समलंकृतः ॥ कैलासशिखराकारो दृश्यते खमिवोल्लिखन् ॥ २२ ॥ चै

त्यः सराक्षसैर्द्रस्य बभूव पुरभूषणं ॥ शतेन रक्षसां नित्यं यः समग्रेण रक्ष्यते ॥ २३ ॥ मनोज्ञां कांचनवतीं पर्वतैरुपशोभितां ॥ नानाधातु

विचित्रैश्च उद्यानैरुपशोभितां ॥ २४ ॥ नानाविहगसंघुष्टानां नानावृत्तनिषेवितां ॥ नानाकुसुमसंपन्नां नानाराक्षससेवितां ॥ २५ ॥ तां स

मृद्वांसमृद्वाथीलक्ष्मीवान् लक्ष्मणाग्रजः ॥ नगरीं त्रिदिवप्रख्यां विस्मयं प्रापवीर्यवान् ॥ २६ ॥ तारत्नपूर्णां बहुसंविधानां प्रासादमाला

भिरलंकृतां च ॥ पुरीं महायंत्रकवाटमुख्यां ददर्श रामो महता बलेन ॥ २७ ॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आ० यु० एकोनचत्वारिंशः सर्गः ॥ ३९ ॥

॥ २३ ॥ ॥ २४ ॥ ॥ २५ ॥ ततो रामः सुवेलाग्रं योजनद्वयमंडलं ॥ उपारोहत्सु ग्रीवो हरियूथैः समन्वितः ॥ १ ॥

स्थित्वा मुहूर्तं तत्रैव दिशो दशविलोकयन् ॥ त्रिकूटशिखरे रम्ये निर्मितां विश्वकर्मणा ॥ २ ॥ ददर्शलंकां सुन्यस्तां रम्यकाननशोभितां ॥

तस्य गोपुरशृंगस्थं राक्षसैर्द्रदुरासदं ॥ ३ ॥

इति श्रीरामाभि० वा० यु० एकोनचत्वारिंशः सर्गः ॥ ३९ ॥ ॥ २३ ॥ ॥ २४ ॥ ॥ २५ ॥ नगरीं दृष्ट्वेति शेषः ॥ २६ ॥ ॥ २७ ॥ उच्छरमानः ॥ कतकः ॥ ३६ ॥

॥ २३ ॥ ॥ २४ ॥ ॥ २५ ॥ योजनद्वयमंडलं योजनद्वयविस्तरं ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥